

Regionaal Mobiliteitsplan Twente

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

25 april 2007 / rapportnummer 1833-59

Advies over het milieueffectrapport Regionaal Mobiliteitsplan Twente

Advies over het milieueffectrapport over het Regionaal Mobiliteitsplan Twente,

uitgebracht aan de Regioraad van de regio Twente door de Commissie voor de milieueffectrapportage; namens deze

de werkgroep m.e.r.
Regionaal Mobiliteitsplan Twente,

de secretaris

ir. I.G.M. de Bondt

de voorzitter

drs. L. van Rijn-Vellekoop

Utrecht, 25 april 2007

commissie voor de milieueffectrapportage

Aan het bestuur van de
Regioraad Twente
Postbus 1400
7500 BK Enschede

uw kenmerk
RMP\PlanMER\07000896

uw brief
20 februari 2007

ons kenmerk
1833-59/Ib/jr

onderwerp
Plan-MER RMP Twente 2007-2011

doorkiesnummer
(030) 234 76 12

Utrecht,
25 april 2007

Geachte Regioraad,

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over het Regionaal Mobiliteitsplan Twente (RMP). Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

Reikwijdte RMP en plan-MER

Zoals reeds eerder door de Commissie onderkend, is de reikwijdte van het plan-m.e.r. beperkt. Het RMP is gericht op de korte termijn. Daardoor heeft het RMP het karakter van een werkprogramma met afspraken en acties tot 2011. In het RMP wordt gekozen voor optimalisatie van bestaande infrastructuur en intensiveren van het openbaarvervoer en fietsgebruik. Gezien de korte looptijd van het RMP zal de gekozen invalshoek gedurende de planperiode niet tot wezenlijke veranderingen leiden in het gebruik van de verschillende modaliteiten.

Alle onderdelen van het RMP worden als essentieel beschouwd (zie paragraaf 2.3 van het concept plan-MER). In het concept plan-MER zijn geen alternatieven onderzocht voor deze essentiële elementen. Alhoewel een plan-MER bedoeld is als instrument om beleidskeuzes tegen elkaar af te zetten, is het plan-MER niet op deze manier ingezet. Dit is deels ook niet mogelijk, omdat de keuzemogelijkheden voor Regio Twente beperkt zijn. De keuzes zijn beperkt, want:

- verschillende infrastructuurprojecten (zoals opwaardering N18 en Twentekanaal) zijn Rijksprojecten en vallen buiten de beslissingsbevoegdheid van Regio Twente;
- over verschillende projecten heeft al besluitvorming plaatsgevonden (zoals programma Twente Mobiel);
- veel acties bevinden zich in de verkenningsfase. Definitieve besluitvorming over het al dan niet uitvoeren van een project is nu nog niet aan de orde;

- veel projecten zullen relatief beperkte milieugevolgen hebben (zoals frequentieverhoging stoptrein Wierden-Enschede).

De meerwaarde van een plan-MER kan voor het RMP liggen in het zichtbaar maken van de spanning tussen verhoogde verkeersintensiteiten en de geluidbelasting, luchtkwaliteit, externe veiligheid, verkeersveiligheid, barrièrewerking en natuur (met name Natura 2000), met een doorkijk naar ontwikkelingen tot 2020. Met een degelijke knelpuntenanalyse kan beoordeeld kunnen worden:

- of de acties en projecten uit het RMP kansen bieden om negatieve effecten te voorkomen of te beperken en;
- of en in welke mate acties en projecten een bijdrage leveren aan de doelstellingen van het RMP.

Beoordeling plan-MER

In het concept plan-MER wordt ingegaan op de milieueffecten van het RMP. De knelpuntenanalyse kan echter op verschillende onderdelen worden verbeterd. In dit advies geeft de Commissie enkele aanbevelingen ten behoeve van het opstellen van het definitieve plan-MER.

Verkeer

In het concept plan-MER wordt gebruik gemaakt van de netwerkanalyse, die is uitgevoerd als uitwerking van de Nota Mobiliteit. In het plan-MER wordt ingegaan op de verkeerssituatie in 2020. Gezien de planperiode, had het voor de hand gelegen om tevens de effecten te beschrijven voor het jaar 2011. In het concept plan MER wordt de verkeerssituatie voor 2011 en 2020 niet beschreven aan de hand van de gebruikelijke criteria zoals verkeersintensiteiten, I/C-verhoudingen¹, voertuigkilometers, voertuigverliesuren of reisduur.

- De Commissie adviseert om in de definitieve versie van het plan-MER in te gaan op de verwachte verkeersintensiteiten² en I/C-verhoudingen op het (hoofd)wegennet in 2011 en eventueel 2020. Geef zo mogelijk ook kwantitatieve gegevens over voertuigverliesuren, voertuigkilometers en reistijden op NoMo-routes³.

Landelijke prognoses van het goederenvervoer geven aan dat de komende jaren een verdere groei van het vervoer over de weg zal plaatsvinden. Gezien het belang van de A1 als verbinding tussen West-Nederland en Oost-Europa, is te verwachten dat de verkeersintensiteit op de A1 binnen de regio Twente zal toenemen. Dit kan leiden tot negatieve effecten op de leefbaarheid langs deze transportas. Door knelpunten ten gevolge van het goederenvervoer in het RMP zichtbaar te maken, had het RMP mede sturing kunnen geven aan maatregelen van derden om (nachtelijk) vrachtverkeer te beheersen, dan wel een grotere transporthoeveelheid per rail af te werken.

- De Commissie adviseert om in de definitieve versie van het plan-MER in te gaan op de verwachte groei van het vrachtverkeer en de daarvan afgeleide effecten.

---

¹ I/C-verhouding: de verhouding tussen de intensiteit en de capaciteit op een wegvak in een (spits)uur

² Zo mogelijk gesplitst naar personen- en vrachtauto's

³ NoMo staat voor Nota Mobiliteit

Geluid

De analyse van mogelijke geluidknelpunten is gebaseerd op gedateerde cijfers uit de jaren 1986/1987. In die jaren lagen de verkeersintensiteiten aanzienlijk lager. Door toepassing van Standaard Rekenmethode 1 (SRM 1) had op relatief eenvoudige wijze de actuele geluidsbelasting kunnen worden bepaald. De meeste van de benodigde gegevens zijn toch benodigd voor de in bewerking zijnde RVMK. Een andere optie was geweest om op basis van expert judgement de oude cijfers te actualiseren, mede op basis van de bij de Netwerkanalyses gemaakte verkeersprognoses.

- De Commissie adviseert om op basis van expert judgement na te gaan, waar in de afgelopen 20 jaar door de autonome ontwikkeling of realisatie en wijziging van de infrastructuur nieuwe geluidsknelpunten zijn bijgekomen. Geef de geluidsknelpunten in het definitieve plan-MER aan op een kaart.

De op bladzijde 42 van de MER uitgesproken verwachting dat, ondanks de sterke toename van het verkeer, de geluidssituatie niet wezenlijk zal wijzigen is volstrekt onvoldoende onderbouwd. De geschiedenis laat zien dat de veronderstelde afname van de geluidproductie van voertuigen nauwelijks plaatsvindt. Houdt dus rekening met een toename van de geluidknelpunten in de periode tot 2020.

Natuur

Het MER geeft in paragraaf 4.2 op kaart informatie over natuurwaarden. Deze kaart wordt echter niet gecombineerd met kaarten, waarop huidige en toekomstige verkeersintensiteiten zijn aangegeven. Door kaartmateriaal kan inzichtelijk worden gemaakt of er knelpunten (barrièrewerking en verstoring) zijn of ontstaan tussen aanwezige natuurgebieden (Natura 2000, Ecologische Hoofdstructuur) en bestaande of nieuwe verkeersinfrastructuur. Ook de noodzaak voor te nemen maatregelen (onder andere in het kader van Natura 2000) kan hiermee onderbouwd worden.

- De Commissie adviseert om in het definitieve plan-MER een dergelijke kaart op te nemen.

Een benadering voor het bepalen van verstoring had bijvoorbeeld kunnen zijn om de kortste afstand tussen infrastructuur en natuurgebied aan te geven en op basis van de verstoringafstand door geluid (gerelateerd aan de verkeersintensiteit en maximale snelheid, of d.m.v. geluidscontouren) globaal aan te geven of er wel of geen effect optreedt/te verwachten is. Vervolgens had op basis hiervan een maatregel als het toepassen van stil asfalt beter kunnen worden onderbouwd.

- De Commissie adviseert om een tabel op te nemen in het definitieve plan-MER. In deze tabel kan per natuurgebied worden aangegeven wat de afstand is tot de in de nabijheid gelegen (relevante) infrastructuur. Per natuurgebied kan aangegeven worden of er een spanning is tussen infrastructuur en natuur. Vervolgens kan kort weergegeven worden of de maatregelen in het RMP positieve, negatieve of geen effecten hebben op de aanwezige natuurwaarden.

Overig

De Commissie onderschrijft de constatering in het concept plan-MER dat de verbreding van de zijtakken van het Twentekanaal niet zal leiden tot een wezenlijk ander land-

schap. Daarbij moet echter wel de kanttekening geplaatst worden dat het concept plan-MER ook meldt dat de kunstwerken over het kanaal moeten worden aangepast. Afhankelijk van de uitvoering van dergelijke werkzaamheden en eventuele wijzigingen in bijvoorbeeld de vrije doorvaarthoogte, kunnen ingrijpende maatregelen nodig zijn, die wel leiden tot landschappelijke veranderingen en aantasting van natuurwaarden.

Tijdens het gesprek op 20 november 2006⁴ is aangegeven dat de ruimtelijke visie voor Regio Twente in een later stadium wordt vastgesteld in een Structuurplan voor de regio. De Commissie raadt aan om in het Structuurplan de ruimtelijke visie te integreren met een visie op mobiliteit van personen en goederen. Bij het opstellen van het Structuurplan kan tevens gezocht worden naar mogelijkheden om de knelpunten bij natuurgebieden aan te pakken.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming over het Regionale mobiliteitsplan. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag het besluit en de evaluatiedocumenten krijgt toegestuurd.

Hoogachtend,

drs. L. van Rijn-Vellekoop,
voorzitter van de m.e.r. werkgroep

---

⁴ Op 20 november 2006 heeft er een gesprek plaats gevonden tussen de Commissie, Regio Twente en de opstellers van het RMP en het concept plan-MER.

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Regionaal Mobiliteitsplan Twente

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 20 februari 2007 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
ingekomen :	22-02-2007
nummer	
dossier	1833-36 v37
kopie naar :	J.B. jr

Commissie voor de M.E.R.
t.a.v.: Ingrid de Bondt
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

Nijverheidstraat 30
7511 JM Enschede
Postbus 1400
7500 BK Enschede
tel. 053 487 65 43
fax 053 487 65 00
www.regiotwente.nl
info@regiotwente.nl

Uw kenmerk:

Ons kenmerk:
RMP/PlanMER/
07000896

Datum:
20-02-2007

Bijlage(n):
7 exemplaren van zowel het RMP als
de Plan-MER, 7 exemplaren van de
advertentie met bekendmaking

Onderwerp:
Verzoek advies Commissie MER

Behandeld door:
drs. K.M. ten Heggeler

Doorkiesnummer:
053 48 76 512

E-mail:
k.tenheggeler@regiotwente.nl

Geachte Commissie,

VERZONDEN 20.02.07

Zoals u al weet zijn we in Twente bezig met de ontwikkeling van het Regionaal Mobiliteitsplan (RMP) Twente 2007-2011. C gekoppeld aan deze herziening van het regionale verkeers- en vervoersbeleid wordt een zogenaamde milieueffectrapportage voor plannen (Plan-MER) uitgevoerd.

Vooruitlopend op een beoordeling van de uiteindelijke plan-MER hebben wij al eens uw advies mogen ontvangen over de reikwijdte en het detailniveau van het op te stellen milieurapport.

Inmiddels liggen zowel het concept RMP als de Plan-MER horende bij het RMP ter visie. Deze inspraak periode eindigt op 15 maart a.s., waarna wij de inspraakreacties zullen verwerken om spoedig het reguliere besluitvormingproces in te gaan, met als einddoel de vaststelling van deze beleidsdocumenten in de regioraad van 27 juni a.s..

Wij zien uw reactie op de concept Plan-MER met belangstelling tegemoet. Voor nadere informatie of vragen naar aanleiding van dit schrijven kunt u contact opnemen met Karsten ten Heggeler, projectleider voor de ontwikkeling van ons RMP Twente, zijn doorkiesnummer en e-mail adres staan vermeld boven aan deze brief.

Hoogachtend,

drs. J.H.A. Goudt,
portefeuillehouder mobiliteit

Ons Regiokantoor bevindt zich op 250 meter loopafstand van NS-station Enschede CS.

BIJLAGE 2

Kennisgeving van het milieueffectrapport in de Twentsche courant Tubantia d.d. 31 januari 2007

bekendmaking

**Inspraak Regionaal Mobiliteitsplan Twente 2007-2011
'Twente blijvend mobiel'**

Regio Twente maakt een nieuw Regionaal Mobiliteitsplan (RMP) Twente met als motto 'Twente blijvend mobiel'. Dit plan geeft op hoofdlijnen weer wat in de periode 2007-2011 gaat gebeuren op het gebied van bereikbaarheid, verkeersveiligheid en leefbaarheid in Twente. Het dagelijks bestuur heeft op 18 december 2006 besloten om het concept RMP 2007-2011 vrij te geven voor de inspraak.

U kunt het conceptplan, met als bijlage het concept Plan-MER 2007-2011, met ingang van donderdag 1 februari tot 15 maart 2007 inzien bij de gemeentehuizen in Twente, op het kantoor van Regio Twente aan de Nijverheidstraat 30 in Enschede of op onze website www.regiotwente.nl/bestuur/bekendmakingen.

Reageren

Tot 15 maart 2007 bestaat voor iedereen de mogelijkheid om een reactie op het conceptplan in te dienen. Dit kan schriftelijk aan het dagelijks bestuur van Regio Twente, Postbus 1400, 7500 BK Enschede. Ook bestaat de mogelijkheid om dit mondeling te doen op een hoorzitting op donderdag 1 maart 2007 vanaf 9.30 uur in het kantoor van Regio Twente of op donderdag 8 maart vanaf 9.30 uur in het stadhuis van de gemeente Wierden, Plantsoenlaan 1 in Wierden. Om gebruik te maken van de mondelinge inspraakmogelijkheid dient u een afspraak te maken. Dit kan tot uiterlijk vrijdag 23 februari 2007 via het secretariaat van de sector Wonen-Werken-Mobiliteit van Regio Twente, tel. 053 487 65 46. Bij geen belangstelling vervalt de hoorzitting.

Regio Twente, Postbus 1400, 7500 BK Enschede
tel. 053 487 65 43, fax 053 487 65 00, www.regiotwente.nl

Regio Twente is het samenwerkingsverband van de gemeenten: Almelo, Borne, Dinkelland, Enschede, Haaksbergen, Hellendoorn, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Rijssen-Holten, Tubbergen, Twenterand en Wierden.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Regioraad Twente

Bevoegd gezag: Regioraad Twente

Besluit: Vaststellen Regionaal Mobiliteitsplan

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: n.v.t.

Activiteit:

Het Regionale Mobiliteitsplan heeft het karakter van een werkprogramma met afspraken en acties. Er is voor gekozen om het mobiliteitsplan niet als visie-document in te richten.

Procedurele gegevens:

verzoek om advies: 22 november 2006

advies uitgebracht: 12 december 2006

verzoek om toetsing: 20 februari 2007

advies uitgebracht: 25 april 2007

Bijzonderheden:

De keuzemogelijkheden voor Regio Twente zijn voor het Regionale Mobiliteitsplan (RMP) vanuit m.e.r.-optiek beperkt. Dit komt doordat :

- verschillende infrastructuurprojecten (zoals opwaardering N18 en Twentekanaal) Rijksprojecten zijn en buiten de beslissingsbevoegdheid van Regio Twente vallen;
- over verschillende projecten al besluitvorming heeft plaatsgevonden (zoals programma Twente Mobiel);
- veel acties zich in de verkenningsfase bevinden. Definitieve besluitvorming over het al dan niet uitvoeren van een project is nu nog niet aan de orde;
- veel projecten relatief beperkte milieugevolgen zullen hebben (zoals frequentie verhoging stoptrein Wierden-Enschede);
- de planperiode kort is.

Bij het opstellen van haar aanbevelingen met betrekking tot reikwijdte en detailniveau van het MER heeft de Commissie de gekozen insteek voor het RMP als uitgangspunt genomen. De Commissie heeft geadviseerd om duidelijk de status van het RMP aan te geven, een knelpuntanalyse uit te voeren en de milieu- en verkeerskundige knelpunten in de referentiesituatie (indien mogelijk kwalitatief) te onderbouwen. De milieueffecten kunnen kwalitatief worden weergegeven. De Commissie heeft in overweging gegeven om een doelstelling te definiëren voor natuur.

In het concept plan-MER wordt ingegaan op de milieueffecten van het RMP. De knelpuntanalyse kan echter op verschillende onderdelen worden verbeterd. Door verbetering van de knelpuntanalyse wordt duidelijk:

- of de acties en projecten uit het RMP kansen bieden om negatieve effecten te voorkomen of te beperken en;
- of en in welke mate acties en projecten een bijdrage leveren aan de doelstellingen van het RMP.

In haar advies over het concept plan-MER geeft de Commissie enkele aanbevelingen. Deze hebben betrekking op verkeer, geluid en natuur.

Samenstelling van de werkgroep:

dr. G.J. van Blokland

ir. J.A.M. van Dijk

drs. T.D. Jager (alleen toetsing plan-mer)

drs. R.J.M. Kleijberg (alleen reikwijdte en detailniveau)

drs. L. van Rijn-Vellekoop (voorzitter)

ir. K.A.A. van der Spek

Secretaris van de werkgroep:

ir. I.G.M. de Bondt

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum reactie	van persoon of instantie	plaats
1.	20070312	Provincie Overijssel	Zwolle
2.	20070312	Gemeente Losser	Losser
3.	20070312	Overijssels Platform Verkeer en Vervoer (VNO-NCW Twente, Kamer van Koophandel Oost Nederland, EVO en Transport en Logistiek Nederland)	Enschede
4.	20070313	Ministerie van Verkeer en Waterstaat	Den Haag
5.	20070308	Gemeente Oldenzaal	Oldenzaal
6.	20070312	Gemeente Twenterand	Vriezenveen
7.	20070312	Gemeente Tubbergen	Tubbergen
8.	20070308	Vereniging Wijkraad Slangenbeek	Hengelo
9.	20070313	Regionaal Orgaan voor de Verkeersveiligheid in Overijssel	Zwolle
10.	20070314	Stichting Dorpsbelangen Deurningen	Deurningen
11.	20070224	Gemeente Rijssen-Holten	Rijssen

Alle bovengenoemde inspraakreacties zijn ontvangen door het bevoegd gezag dat ze op de navolgende datum(s) aan de Commissie ter beschikking heeft gesteld:

nrs. 1 t/m 11 op 11 april 2007

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Regionaal Mobiliteitsplan Twente

Regioraad Twente is voornemens om een regionaal mobiliteitsplan (RMP) vast te stellen. Het mobiliteitsplan wordt vastgesteld voor een periode van vier jaar. Door de korte planperiode krijgt het RMP het karakter van een werkprogramma met afspraken en acties.

ISBN: 978-90-421-2056-3